

Asia: VN/34767/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaanopintolaiksi ja ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Suomi-Seura ry kannattaa kaikkia toimia, jotka helpottavat ulkomailla asuvien Suomen kansalaisten ja heidän mahdollisten kansainvälisten perheenjäsentensä muuttoa ja työllistymistä Suomeen. Moni heistä on kouluttautunut ulkomailla ja suorittanut ulkomaalaisen tutkinnon sekä kartuttanut työkokemustaan maailmalla.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman tavoitteena on vahva ja välittävä Suomi, joka on avoin ja kansainvälinen maa. Hallitusohjelman mukaan ulkomailla asuvien suomalaisten muuttoa takaisin Suomeen halutaan helpottaa. Esityksessä ehdotetut uuden ulkomaanopintolain säätäminen ja ammattipätevyysslain muutokset ovat linjassa Suomen ulkosuomalaisstrategian 2022–2026 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa.

Suomi-Seura pitää tärkeänä varmistaa työelämän yhdenvertaisuuden edistämiseksi, että kaikilla ammattiin kouluttautuneilla on kansalaisuudesta tai koulutuksen suoritusmaasta riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet päästä harjoittamaan koulutustaan vastaavaa tehtävää, tarvittaessa osaamistaan sujuvasti täydentämällä. Sääntelyn selkeyttäminen ja selkeän polun luominen ulkomailla suoritettujen opintojen tuottaman kelpoisuuden tunnustamiseen on kannatettavaa.

Uudistusten voimaantulon jälkeen Suomi-Seura korostaa selkeän ja saavutettavan viestinnän merkitystä. On tärkeää, että ulkomaisten tutkintojen ja ammattipätevyyden tunnustamisesta sekä mahdollisista kelpoisuuskokeiden hyväksyttävän suorituksen edellyttämästä kielitaidosta tiedotetaan ymmärrettävästi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Lausunnonantajan näkemykset koskien ulkomaanopintolakia.

Suomi-Seura kannattaa ehdotusta uudesta laista, joka mahdollistaisi joustavammat ja tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet osaamisen täydentämiseen niissä tilanteissa, joissa henkilön ulkomailla hankkima koulutus eroaa olennaisesti Suomessa ammatin harjoittamiseen / tehtävään edellytettävästä koulutuksesta. Tämä koskee tyypillisesti tilanteita, joissa koulutus on muusta kuin toisesta EU- tai ETA-alueen jäsenmaasta tai hakija on muun maan kuin jäsenmaan kansalainen. Suomi-Seura pitää tärkeänä, että kolmasmaalaisten tutkintojen tunnustamista sujuvoitetaan. Heihin lukeutuu myös toisen ja kolmannen polven Suomen kansalaisia ja suomalaista syntyperää olevia henkilöitä.

Kuten HE:n luonnoksessa todetaan, esitys tukee sekä hallitusohjelman tavoitteita ulkomailla kouluttautuneiden osaajien tutkintojen tunnustamisen sujuvoittamiseksi että EU:n tavoitteita EU:n ulkopuolisten osaajien saatavuuden vahvistamiseksi.

Lausunnonantajan näkemykset ammattipätevyyslain muutoksista.

Suomi-Seura kannattaa ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain muuttamista siten, että lain säännökset vastaisivat ammattipätevyysdirektiivin säännöksiä ja laki olisi yhtenäisempi muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden säädösten kanssa, mikä helpottaa vapaata liikkuvuutta ja tukee sijoittautumisoikeutta.

Strandberg Tina
Suomi-Seura ry